STAREA ECONOMIEI JUDETULUI BISTRITA-NASAUD IN ANUL 2016

Cap.1. Introducere

Date generale,populatia, forța de muncă, câștigul salarial și somajul,aspecte gererale legate de economia județului

1.1. Date generale

Judeţul Bistriţa-Năsăud este situat în nordul României, axat pe cursul superior al râului Someşul Mare, având graniţe cu judeţele Maramureş la nord, Suceava la est, Mureş la sud şi Cluj la vest. Are o suprafaţă totală de 5.355 km^2 ceea ce reprezintă 2,25 % din teritoriul total al României.Capitala județului este municipiul Bistrița, oraș care la data de 1 iulie 2016 avea o populație de 93.338 locuitori.

Teritoriul judeţului este variat şi complex, dispus sub forma unui amplu amfiteatru natural cu deschidere în trepte către Câmpia Transilvaniei, conturânduse trei zone de relief:

• Zona montană (48 % din suprafaţa totală a judeţului), include partea muntoasă a lanţului Carpaţiilor Estici, partea nordică şi centrală a limitei muntoase cu masivele Ţibleş, Rodna, Suhard, Bârgău şi Călimani. Se caracterizează prin masivitate, vârfuri golaşe, pajişti alpine, stâncării, versanţi abrupţi şi păşuni de culme. Este acoperită de păduri întinse, bogate în vânat, străbătută de o reţea hidrografică ramificată de-a lungul văilor. Înălţimea medie este de 1500 m altitudine. Unitatea montană cea mai impresionantă o constituie Munţii Rodnei, cu înălţimi care ajung la aproape de 2300 m (vârful Ineu 2279 m).

• Zona deluroasă (49,3 % din suprafaţa totală a judeţului), include partea centrală şi vestică a judeţului, încadrând o serie de bazinete depresionare și depresiuni formate și drenate de cursuri de apă, la altitudini cuprinse între 400 şi 800 m.

• Zona de luncă şi câmpie (2,7 % din suprafaţa totală a judeţului), care se extinde de-a lungul cursurilor principale de apă, în special de-a lungul râului Someşul Mare şi a afluenţilor săi. Văile care o brăzdează sunt largi, cu albiile puternic aluvionare.

Din punct de vedere administrativ județul Bistrița-Năsăud este împărțit în 62 unități administrativ teritoriale, având 235 sate din care 3 aparținătoare de județ. În structura județului intră 4 orașe: Bistrița, Beclean, Năsăud, Sîngeorz-Băi.

1.2. Populația

La **1 iulie 2016**, populaţia cu domiciliul în judeţ era de **329.070 locuitori**, în scădere cu 6 locuitori faţă de 1 iulie 2015.

-persoane-

Judet	Total	Masculin	Feminin
Bistrita-Nasaud	329070	163571	165499

-persoane-

Mediu	Total	Masculin	Feminin
Urban	129194	62677	66517
Rural	199876	100894	98982

-persoane-

Oras	Total	Masculin	Feminin
Bistrita	93388	45176	48212
Beclean	12361	6006	6355
Nasaud	11768	5680	6088
Singeorz-Bai	11677	5815	5862

Structura populaţiei judeţului pe principalele grupe de vârstă se prezenta astfel: 0-14 ani – 16,7%; 15- 59 ani – 63,6%; 60 de ani şi peste- 19,7 %.

Comuna cea mai mare după numărul de locuitori a fost Maieru (8087 locuitori); comuna cel mai slab populată a fost Silivaşu de Câmpie (1014 locuitori).

Natalitatea la nivelul judeţului a fost în anul 2016 de 9,7‰.

Mortalitatea înregistrată în anul 2016 în judeţ a fost de 9,9‰.

1.3. Forța de muncă, șomajul , câștigurile salariale

La 1 ianuarie 2016, populaţia ocupată civilă din judeţ era de aproximativ 129100 persoane, reprezentând 73,4% din totalul resurselor de muncă la nivelul judeţului. Faţă de 1 ianuarie 2015 s-a înregistrat o crestere a populaţiei ocupate civile cu aproximativ 300 de persoane.

Distribuţia populaţiei ocupate civile pe principalele ramuri economice se prezinta astfel:

-agricultură – silvicultură 27,3%;
-industrie 28,8%;
-construcţii 8,3%;
-comerţ, hoteluri și restaurante 15%;
-transport, depozitare și comunicații 4,9%;
-tranzacţii imobiliare 0,1%;
-învățământ 4,1%;
-sănătate şi asistenţă socială 4,2%;
-administraţie publică 2,0%;
-alte activităţi 5,3%.

Structura populației ocupate
pe activităţi ale economiei naționale

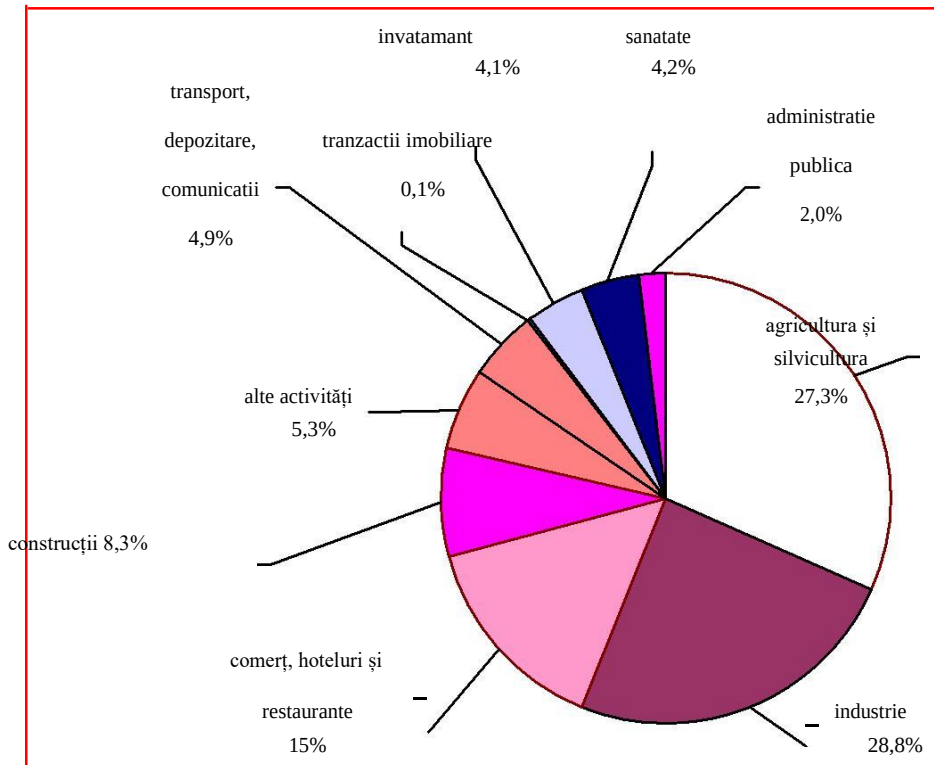

(sursa: **http://www.bistrita.insse.ro/main.php**)

Numărul şomerilor înregistraţi în judeţ la 31 decembrie 2016 a fost de 4857 persoane, în crestere cu 162 de persoane faţă de sfârşitul anului anterior. Rata şomajului pe judeţ, la sfârşitul anului 2016 a fost de 3,6% cu 0,1 puncte procentuale mai mare decât cea înregistrată în anul anterior şi cu 1,2 puncte procentuale mai mică decât rata şomajului la nivel naţional.

Cea mai mare parte a şomerilor înregistraţi la sfârşitul anului 2016 (78,6%) erau absolvenţi ai învățământului primar, gimnazial și profesional. Șomerii care au absolvit licee sau şcoli postliceale reprezentau 18,8%, iar absolvenţii de studii superioare 2,6%.

Din numărul total al şomerilor înregistraţi la 31 decembrie 2016, 49,8% beneficiau de protecţie socială, iar 50,2% erau neindemnizaţi. Din numărul total de şomeri înregistraţi 43,7% erau femei.

Numărul mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat în anul 2016 a fost de 57731 persoane, în creştere cu 455 faţă de anul anterior. Pensia medie lunară de asigurări sociale de stat în anul 2016 a fost de 776 lei, faţă de 741 lei în anul precedent.

-Evoluția șomerilor înregistrați în anul 2016-

Luna	Numar total someri inregistrati	Rata somaj
ianuarie	4086	3,1
februarie	4361	3,3
martie	4204	3,1
aprilie	4049	3,0
mai	3905	2,9
iunie	3888	2,9
iulie	4173	3,1
august	4271	3,2
septembrie	4653	3,5
octombrie	5265	3,9
noiembrie	4477	3,4
decembrie	4857	3,6

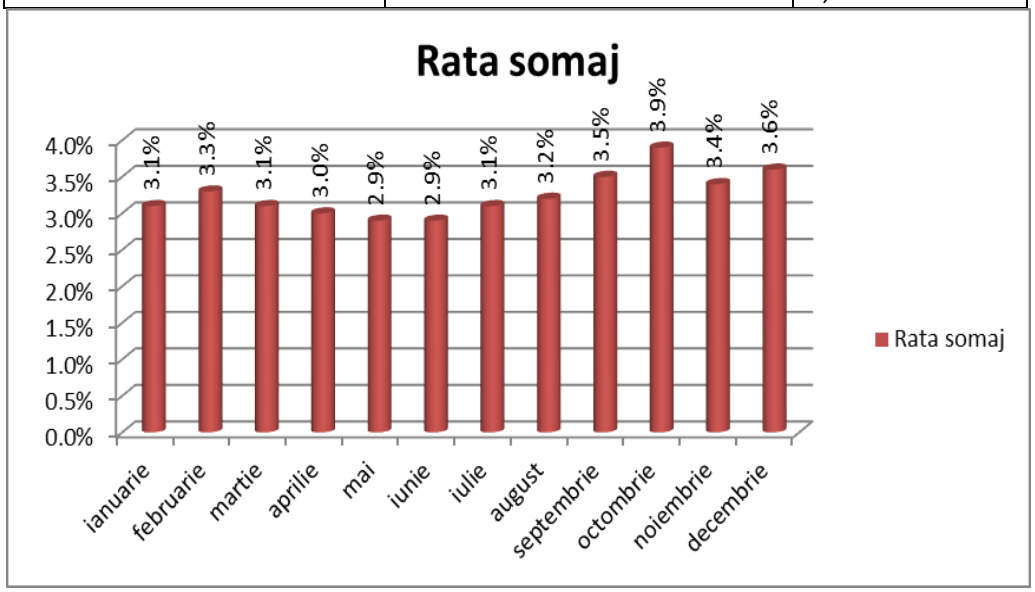

În anul 2016, câştigul salarial mediu brut lunar înregistrat la nivelul judeţului a fost de 2143 lei, cu 102 lei peste nivelul înregistrat în anul anterior. Distribuţia câştigului salarial mediu brut pe principalele sectoare economice se prezintă astfel:

- agricultură şi silvicultură 2082 lei
- industrie şi construcţii 2090 lei
- servicii 2229 lei

Câştigul salarial mediu net lunar înregistrat în anul 2016 a fost de 1556 lei, mai mare cu 73 lei comparativ cu anul precedent. Pe principalele categorii de activităţi ale economiei nivelul acestuia a fost: agricultură şi silvicultură 1505 lei; industrie şi construcţii 1523 lei, servicii 1611 lei.

Cap.2.Situația economică a județului în anul 2016

2.1 Principalii indicatori economici: cifra de afaceri neta, profit din exploatare, numar de intreprinderi, numar de salariati

2.1.1.Situația operatorilor economici

Conform datelor Oficiului Registrului Comerțului, situația la nivelul județului Bistrița-Năsăud se prezintă astfel:

	2015	2016	Dinamica
Inmatriculari	1612	1744	8,19%
Radieri	1696	1480	-12,74%
Profesionisti activi	17533	17998	2,65%
Suspendari activitate	198	171	-13,64%
Dizolvari	403	316	-21,59%
Insolventa	86	65	-24,42%

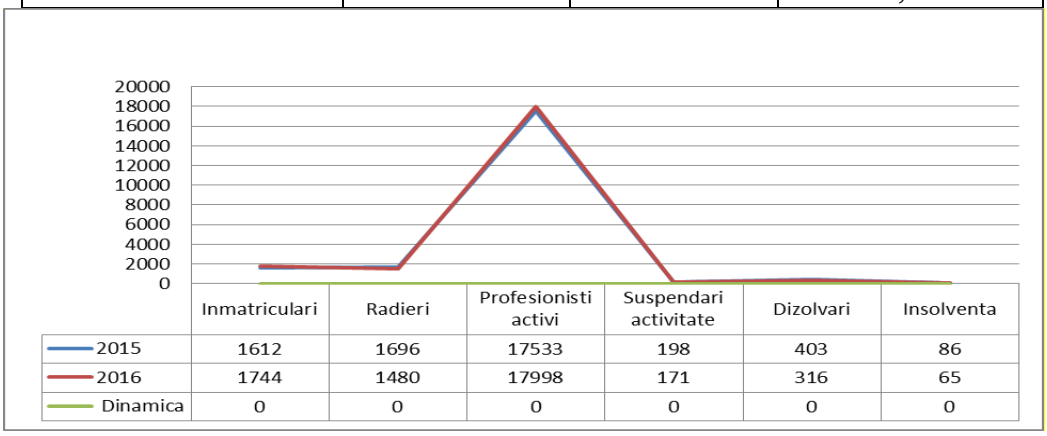

► Situația efectivă a înmatriculărilor 2015/2016 se prezintă astfel:

-2015-

Judet	Nr. înmatriculări 2015														Total
	ALT	CA	GEIE	GIE	IF	II	PFA	RA	SA	SC	SCA	SCS	SNC	SRL	
Bistrița-Năsăud	0	5	0	0	24	208	637	0	0	7	1	0	0	730	**1612**

-2016-

Judet	Nr. înmatriculări 2016														Total
	ALT	CA	GEIE	GIE	IF	II	PFA	RA	SA	SC	SCS	SE	SNC	SRL	
Bistrița-Năsăud	0	13	0	0	23	138	606	0	1	9	1	0	0	954	**1744**

► Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor la finele anului 2016 era:

JUDET	Nr. persoane juridice active	Nr. asociati/ actionari persoane fizice	Distributia asociati/actionari dupa varsta									
			Pana la 29 ani		30-39 ani		40-49 ani		50-59 ani		Peste 60 ani	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Bistrița-Năsăud	9,005	14,152	1,561	11.03	3,671	25.94	4,062	28.70	2,569	18.15	2,289	16,17

►În funcție de distribuția pe sexe situația la finele anului 2016 era:

-persoane juridice-

JUDET	Nr. persoane juridice active	Nr. asociati/ actionari persoane fizice	Distributia asociati/actionari pe sexe			
			Femei		Barbati	
			Nr.	%	Nr.	%
Bistrița-Năsăud	9,005	14,152	4,991	35.27	9,161	64.73

-PFA/II/IF-

JUDET	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/ membri PFA/II/IF	Distributia titularilor/membrilor			
			Femei		Barbati	
			Nr.	%	Nr.	%
Bistrița-Năsăud	8,993	9,948	3,535	35.53	6,413	64.47

2.1.2. Principalii indicatori economici ai societăților în anul 2016

-Microîntreprinderi-

Indicatori	2014	2015	2016
Cifra de afaceri netă	1,557,031,420	1,991,696,415	1,951,232,607
Profit din exploatare	118,484,279	221,661,614	228,586,792
Număr microîntreprinderi	6,450	6,796	7,113
Număr de salariați	9,934	9,922	10,662

-evolutie cifra afaceri/profit din exploatare

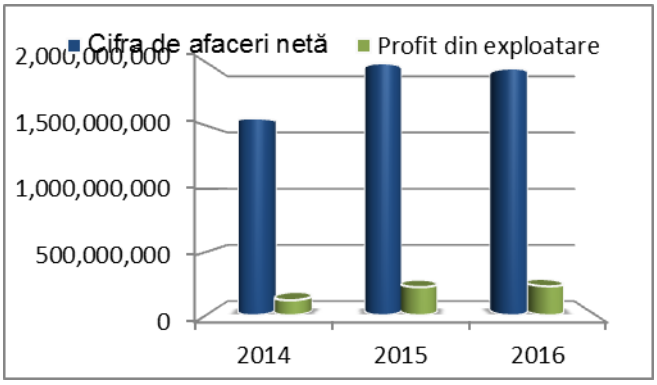

-evolutie nr. microintreprinderi/nr. salariati

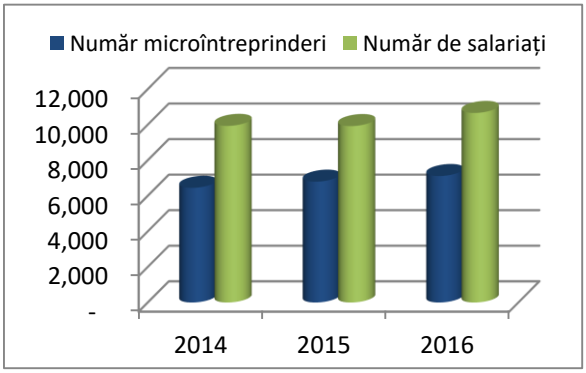

-Întreprinderi mici-

Indicatori	2014	2015	2016
Cifra de afaceri netă	2,086,338,105	2,224,491,721	2,316,023,963
Profit din exploatare	94,983,061	170,391,473	181,502,973
Număr întreprinderi mici	535	563	543
Număr de salariați	10,837	11,227	10,962

-evolutie cifra afaceri/profit din exploatare

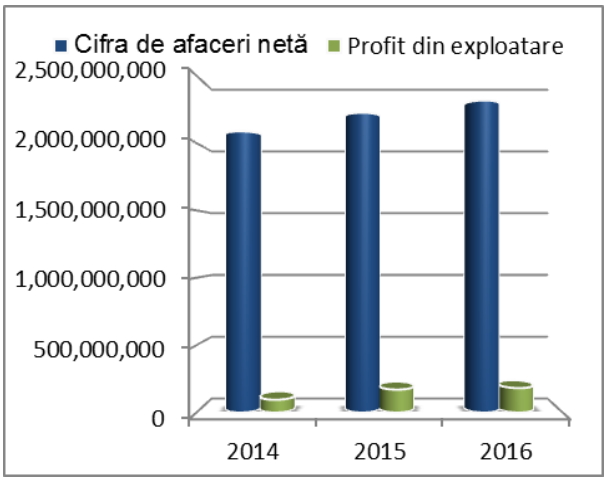

-evolutie nr. intreprinderi mici/nr. salariati

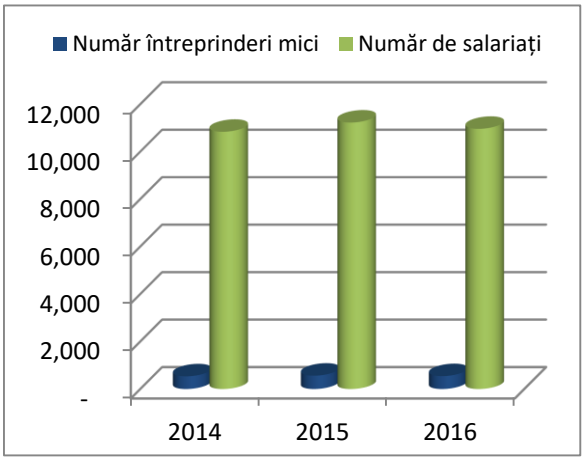

-Intreprinderi mijlocii-

Indicatori	2014	2015	2016
Cifra de afaceri netă	2,221,449,911	2,577,280,477	2,704,401,284
Profit din exploatare	88,140,362	149,842,199	163,580,586
Număr întreprinderi mijlocii	88	97	102
Număr salariați	9,350	10,323	11,069

-evolutie cifra afaceri/profit din exploatare

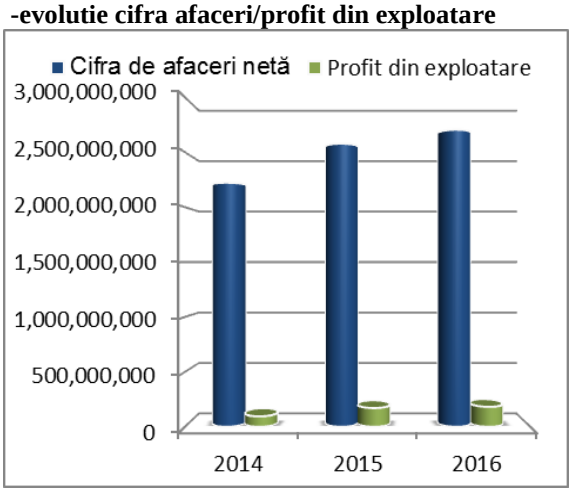

-evolutie nr. intreprinderi mijlocii/nr. salariati

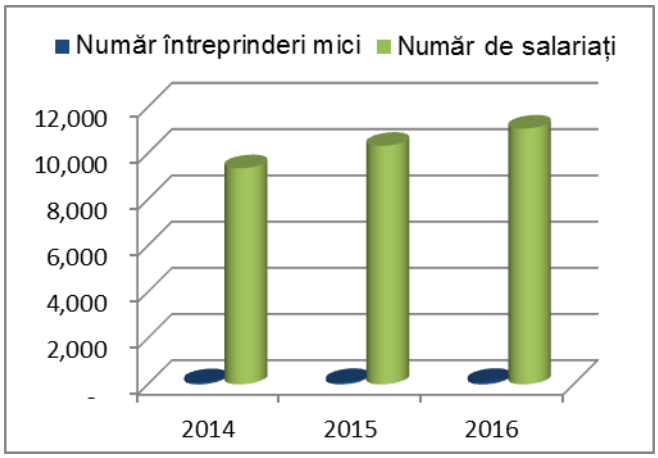

-Intreprinderi mari-

Indicatori	2014	2015	2016
Cifra de afaceri netă	1,289,472,540	1,650,144,125	1,578,753,053
Profit din exploatare	59,655,354	75,336,178	73,129,043
Număr întreprinderi mari	9	12	12
Număr salariați	3,949	4,925	4,982

-evolutie cifra afaceri/profit din exploatare

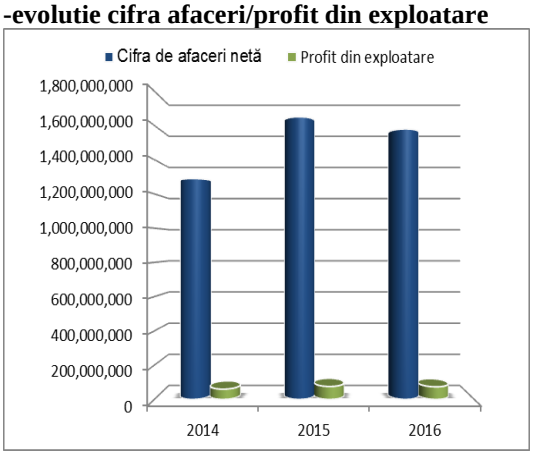

-evolutie nr. intreprinderi mari/nr. salariati

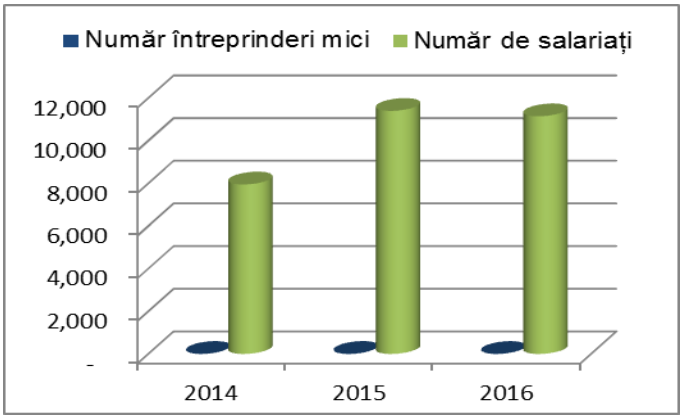

-Intreprinderi foarte mari-

Indicatori	2014	2015	2016
Cifra de afaceri netă	1,251,302,039	1,649,507,247	1,947,557,392
Profit din exploatare	48,368,691	40,697,702	30,954,583
Număr întreprinderi foarte mari	3	4	3
Număr salariaţi	7,943	11,392	11,141

-evolutie cifra afaceri/profit din exploatare

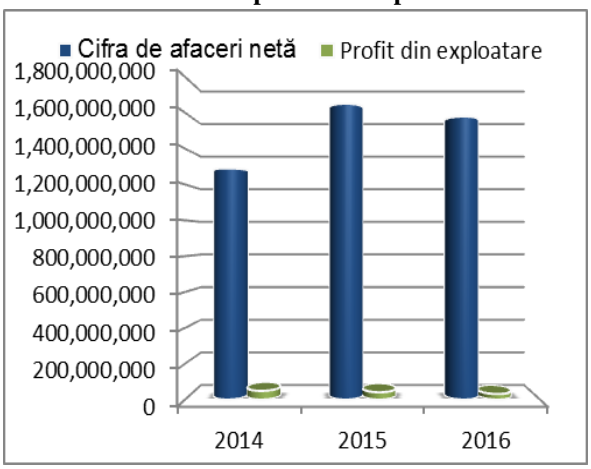

-evolutie nr. intreprinderi mari/nr. salariati

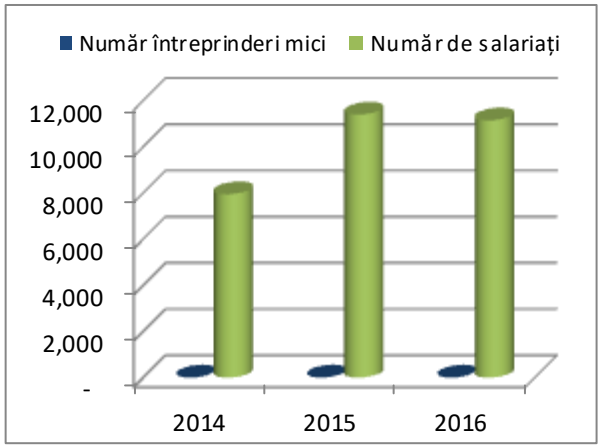

2.2. Indicatori economici pe principalele domenii de activitate

2.2.1.INDUSTRIA

În anul 2016 s-a înregistrat o creştere a cifrei de afaceri din industrie cu 7,9% faţă de anul precedent. Indicele producţiei industriale a fost de 101,0% faţă de anul anterior.

Productivitatea muncii în industrie în anul 2016 a scăzut cu 13,2% comparativ cu anul precedent.

Numărul mediu al salariaţilor din industrie în anul 2016 a crescut cu 16,4% faţă de anul anterior.

2.2.2.AGRICULTURA

Producţia totală de cereale a anului 2016 a fost de 96694 tone, cu 18,8% mai mare decât în anul precedent.

Cea mai mare parte a producţiei vegetale a fost obţinută în exploataţiile agricole individuale: 79,1% la grâu şi secară, 95,0% la orz şi orzoaică, 95,9% la ovăz, 91,8% la porumb boabe, 96,2% la cartofi, 89,6% la fructe, 68,4% la struguri şi 71,5% la sfecla de zahăr.

La 1 decembrie 2016, efectivul total de bovine era de 78937 capete, în scadere cu 1782 capete (2,2%) faţă de aceeaşi perioadă din anul precedent. Din acestea, 94,2% aparţineau exploataţiilor agricole individuale.

Efectivele de porcine la nivelul judeţului la 1 decembrie 2016 au fost de 69452 capete, în scadere cu 1827 capete (2,6%) faţă de 1 decembrie 2015. Cea mai mare parte a porcinelor (99,9%) se regăseşte în exploataţiile agricole individuale.

Efectivele de ovine şi caprine la data de 1 decembrie 2016 au fost de 428123 capete, din care

426918 capete în exploataţii agricole individuale. Faţă de 1 decembrie 2015, efectivele de ovine şi caprine au crescut cu 1995 capete (0,5%).

La 1 decembrie 2016 efectivul de păsări din judeţ a fost de 894814 capete, în creştere cu 39768 capete (4,7%) faţă de 1 decembrie 2015; ponderea exploataţiilor agricole individuale a fost de 99,8%.

Producţia totală de lapte de vacă şi bivoliţă a fost în anul 2016 de 1455 mii hl fizic, în scădere cu 10,4% faţă de anul anterior. Cea mai mare parte a producţiei de lapte (87,5%) s-a obţinut în exploataţiile agricole individuale.

În anul 2016 producţia totală de ouă a fost de 90 milioane bucăţi, cu 5 milioane bucăţi (5,3%) peste nivelul anului anterior.

Producţia totală de lână în anul 2016 a fost de 818 tone, faţă de anul anterior înregistrându-se o creştere a producţiei cu 83 tone (11,3%).

2.2.3 TURISMUL

În anul 2016 numărul total al turiştilor sosiţi în judeţ a fost de 94275 cu 17,4% mai mare faţă de anul anterior. Dintre aceştia, 18,3% erau turişti străini.

Sejurul mediu în anul 2016 la nivelul judeţului a fost de 2 zile, cu 0,4 zile mai mic faţă de anul anterior. Sejurul mediu pe tipuri de unităţi de cazare se prezintă astfel:

- hoteluri 2,1 zile
- moteluri 3,4 zile
- cabane turistice 1,1 zile
- pensiuni turistice total 1,3 zile
- tabere de elevi şi preşcolari 4,5 zile

-Activitatea unităţilor turistice-

	Anul 2016				Anul 2015			
	Număr unităţi	**Număr locuri**	**Turişti cazaţi**	**din care: străini**	**Număr unităţi**	**Număr locuri**	**Turişti cazaţi**	**din care: străini**
Total judeţ	**43**	**2667**	**94275**	**17217**	**44**	**2609**	**80293**	**14681**
din care:								
Hoteluri	17	1901	67857	16376	16	1845	61311	13721
Moteluri	3	154	4401	518	3	121	3942	426
Hosteluri	1	15	105	2	1	15	169	4
Cabane turistice	7	131	1815	-	7	131	2693	52
Tabere de elevi şi preşcolari	1	114	834	-	1	110	360	-
Pensiuni – total	14	352	19263	321	15	375	11818	478

(sursa: **http://www.bistrita.insse.ro/main.php)**

2.3 Situația importurilor și exporturilor

Volumul exporturilor realizate de agenţii economici cu sediul în judeţ a fost în anul 2016 de 791579 mii euro, cu 95965 mii euro (13,8) mai mare comparativ cu anul precedent. Cea mai mare parte a exporturilor a fost reprezentată de: maşini, aparate şi echipamente electrice (59,0%), textile şi articole din acestea (15,7%), piese şi componente ale mijloacelor de transport (7,7%), metale comune şi articole din acestea (6,5%).

Principalele ţări partenere **pentru exporturile judeţului sunt:**

- Germania (39,8%),
- Italia (18,6%),
- Ungaria (11%),
- Republica Moldova (7%)

În anul 2016, agenţii economici cu sediul în judeţ au realizat importuri în valoare de 674969 mii euro, cu 54973 mii euro (8,9%) peste nivelul anului anterior. În totalul importurilor realizate, ponderi semnificative au avut: maşini, aparate şi echipamente electrice (39,7%), articole textile (17,8%), metale comune și articole din metal (16,5%), materiale plastice, cauciul şi articole din acestea (14,6%).

Principalele ţări partenere **pentru importurile județului sunt**:

- Germania (20,0%),
- Italia (11,8%),
- Ungaria (11,6%),
- China (9,8%),
- Republica Moldova (8,6%),
- Turcia (6,3%),

2.4 Situația investițiilor

Comparativ cu anul anterior, în anul 2016 volumul investiţiilor a scazut cu 29,6%.

Investiţiile de natura construcţiilor au înregistrat o creştere de 42,2 %, iar cheltuielile pentru investiţii de natura utilajelor și mijloacelor de transport au înregistrat o scadere cu 28,0 %.

Structura pe elemente componente a investiţiilor realizate a fost următoarea:

- lucrări de construcţii: 41,6%,
- utilaje şi mijloace de transport: 47,3 %,
- alte cheltuieli de investiţii: 11,1%.

Numărul locuinţelor date în folosinţă în judeţ a fost la sfârşitul anului 2016 de 648, în crestere faţă de anul trecut cu 183 locuinţe. Cea mai mare parte a acestora (69,3%) s-au construit în mediul urban**.**

Din totalul locuinţelor terminate, 9,6% au o cameră, 26,1% au 2 camere, 21,3 % au 3 camere, 22,5 % au 4 camere iar 20,5% au 5 camere şi peste.

Lungimea totală a reţelei simple de distribuţie a apei potabile la nivelul judeţului era la 31 decembrie 2016 de 1397,4 km, beneficiind de reţea de distribuţie a apei un număr de 54 de localităţi.

Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare era de 879,4 km, dispunând de reţea de canalizare 34 localităţi ale judeţului.

Lungimea totală a conductelor de distribuţie a gazelor naturale era la 31 decembrie 2016 de 766,8,0 km, distribuindu-se gaze naturale într-un număr de 17 localităţi.

Reţeaua de drumuri publice totaliza la 31 decembrie 2016 o lungime de 1618 km, repartizată astfel:drumuri naţionale 322 km,drumuri judeţene 713 km, drumuri comunale 583 km.

Din totalul drumurilor judeţene şi comunale, 146 de km sunt drumuri modernizate, 550 km au îmbrăcăminţi asfaltice uşoare rutiere şi 348 km sunt drumuri pietruite.

Cap.3 Tendințe și orientări 2017

Analizand anul 2017 raportat la anul 2016 s-a constatat ca in perioada ianuarie-iulie 2017, volumul producţiei industriale a scazut cu 1,7 % comparativ cu perioada corespunzătoare a anului precedent.

Dintre activităţile industriale reprezentative, care au cunoscut cresteri in luna iulie 2017, comparativ cu luna iulie a anului precedent sunt prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei (67,1%) și fabricarea pieselor pentru autovehicule de transport rutier (2,6%).

Scăderi mai importante, faţă de aceeaşi perioadă de referinţă, au înregistrat activităţile: fabricarea echipamentelor electrice(-13,2%), fabricarea produselor textile (-11,2%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a. (-10,1%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații (-8,8%), industria alimentară (-6,4%) și fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (-3,7%).

Cifra de afaceri realizată de agenţii economici cu activitate preponderent industrială a crescut în luna iulie 2017 cu 1,2% faţă de aceeaşi lună a anului anterior. În perioada 1.01.2017-31.07.2017 s-a înregistrat o scadere a cifrei de afaceri cu 1,3% faţă de aceeaşi perioadă a anului precedent.

În luna mai 2017, volumul exporturilor realizate a crescut 75203 mii euro, cu 19,9%pestenivelul lunii corespunzătoare a anului anterior și cu 21,3% peste nivelul lunii precedente.

In primele 5 luni ale anului 2017 volumul exporturilor au fost mai mare cu 7,7% comparativ cu acelasi trimestru al anului 2016. Volumul importurilor a scazut in luna mai a anului 2017 cu 3,2% fata de aceeasi luna a anului precedent.

In ceea ce priveste forta de munca in luna iulie 2017 numarul salariatilor din judet era de 69505, in crestere cu 91 de personae fata de luna anterioara si cu 1548 fata de luna iulie a anului 2016.

Castigul salarial mediu brut pe judet in luna iulie 2017 a fost de 2690 lei, iar castigul salarial mediu net 1935 lei. Castigurile salariale medii brute si nete sunt cu 19,1%, respective 19,2% mai mici decat media la nivel national.

Numarul somerilor la sfarisul lunii iulie era de 3484 de personae, numarul acestora scazand cu 689 de persoane fata de luna iulie a anului 2016.

Rata somajului in luna iulie 2017 a fost de 2,6% cu 0,5 puncte procentuale sub nivelul lunii corespunzătoare din anul precedent şi cu 1,6 puncte procentuale sub rata şomajului la nivel naţional.

Prezentul studiu a fost eleaborat de catre Camera de Comert si Industrie Bistrita Nasaud in acord cu prevederile Legii 335/2007 privind Camerele de Comert din Romania.

Surse:

-http://www.bistrita.insse.ro/main.php : Breviar Statistic 2016, Breviar statistic lunar, iulie 2017

-http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici